

## Příběhy pamětníků

Téma bloku:

Kultivování, převýchova, práva dětí/ získat zážitek přeučování a prostřednictvím seznámení se s příběhem Olgy K. získat znalost o porušování práv dítěte.

### **Samostatný úkol pro žáky:**

„Najděte na internetu „Úmluvu o právech dítěte“ a seznámete se s jednotlivými právy. Při čtení textu o Škole Míru v Květušíně si poznamenejte, která práva v ní byla porušována.“

### **Cíl:**

- Seznámení se zněním Úmluvy o právech dítěte
- Uvědomit si jejich porušení na příkladu konkrétní situace v naší historii

**Průběh:** Ve třídě pak získáte od žáků odpovědi v rámci celokupinové reflexe úkolu.

Otázka na další diskuzi: Jaká práva děti vnímají, že jsou v jejich prostředí porušována aktuálně?

### **Doprovodné aktivity určené pro práci pod vedením pedagoga:**

Aktivita 1:

**Cíl:** Prostřednictvím postavy Olgy K. přiblížit tuto etapu dějin a seznámit se s životem malé dívky, která po válce přišla do Školy Míru v Květušíně.

### **Průběh:**

Učitel žákům ve třídě ukáže postupně 4 přinesené předměty (případně najde jejich obrázky na internetu a promítne je): starou panenku, zašpiněný a potrhaný šátek, krajíc starého chleba.

Rozdělí třídu na 3 skupiny a každé dá jeden z předmětů se zadáním: „Vymyslete příběh předmětu“. Učitel může dát návodné otázky: Co je to za předmět? Komu myslíte, že patřil? K čemu mu sloužil?

Následuje společná debata ve skupinkách, kterou završí prezentace výsledků diskuzí před zbytkem třídy. Žáci dají dohromady představu osoby, které všechny tyto předměty patří.

Učitel je pak seznámí s tím, že patří malé holce Olze K. a přečte úryvek ze čtvrtého předmětu, který jí patřil – (fiktivního) deníku.

>>Přišla jsem sem spolu se svou maminkou a sourozenci, bylo nás dohromady dvanáct. Poté, co tatínek zemřel během bombardování osady Hromoš Němci, jsme se museli schovávat v lesích a neměli jsme se po konci války pořádně kam vrátit a z čeho žít. Neměli jsme nic, vůbec! Přišli jsme do Čech v roztrhaném oblečení, takové hadry jenom. Maminka nám udělala z hadrů takové bačkory. A oni, vojáci, nám pro děti

všechno zařídili. Ve škole, kam jsme začali chodit a pak i bydlet, bylo všechno, jídlo teplý, čisté oblečení, mohli jsme si vzít teplákové soupravy.

Mysleli si asi: „Počkejte, uděláme jim pomyslení a děti se chytí“.

A byly tam pokoje, všechno, no a já právě s bratrem jsme pak nesměli moc chodit domů, aby nás zase máma neodrazovala od školy. Mamince bylo smutno, ale byla ráda, že máme co jíst, oblečení, ale chtěla nás domů! Jenomže pak už jsme nechtěli my. My jsme nechtěli, protože ty starší sourozenci si založili rodiny, tak maminka potom zůstala skoro sama a znovu se vdala a on se nám ten její nezamlouval, tak jsme nechtěli domů.<<

Otázky pro reflexi: V jakém místě se Olga ocitla? Co bylo cílem lidí, kteří tuto instituci založili a vedli? V jaké to bylo době? Jak se tam Olga asi cítí? Je pro ni lepší být ve škole, nebo doma?

Učitel pak seznámí třídu s dalšími fakty o Škole Míru v Květušíně a naváže další krátkou aktivitou (níže).

Aktivita 2:

**Cíl:** Zažít pocit, když je nám zadáno dělat něco proti naší přirozenosti, jaké to je být přeučován.

**Průběh:** Učitel zadá žákům dvě jednoduché instrukce a pak naváže reflexí.

- Napište na papír své nejoblíbenější jídlo.
- Teď pod to napište své nejoblíbenější jídlo druhou rukou.

Otázky pro reflexi: Je mezi nimi rozdíl? V čem ho vidíte? Jak vypadá druhý rukopis v porovnání s prvním? Přemýšleli jste nad tím, kterou ruku chcete použít v první fázi?

Psaní rukou, kterou volíme jako první, je něco nám velmi vlastního. Zkoušet psát druhou rukou lze zvládnout a naučit se - zároveň nás to stojí mnohem víc úsilí.